

АҲОЛИНИ РЎЙХАТГА ОЛИШ БИЗГА НИМА БЕРАДИ?

Аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш уч босқичда амалга оширилади. Бундай маълумотларни йиғиш ва жамлаш ижтимоий-иқтисодий жараёнларни олдиндан баҳолаш, бандлик соҳасидаги сиёсатни белгилаш, ижтимоий сиёсат ва аҳоли саломатлиги бўйича дастурларни яратишда, шунингдек, давлат ҳокимияти органлари вазибаларнинг бажарилиши, илм-фан ва жамиятни ахборот билан таъминлаш учун зарур омил бўлиб хизмат қилади.

Барқамизга маълумки, Бирлашган Миллатлар Ташкilotining 2015 йил 10 июндаги "2020 йилда аҳоли ва уй-joy фондini рўйхатга олиш борасидаги принциплар ва тавсиялар" резолюцияси доирасида аҳолини ва уй-joy фондini рўйхатга олиш мақсадида О'збекистон Республикаси Президентининг фармони ҳамда Вазирлар Маъжмасининг 2020 йил 11 ноябрдаги "О'збекистон Республикасида 2023 йилда аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинган. О'збекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси аҳолини рўйхатга олиш соҳасидаги махсус ваколатли давлат органи ҳисобланади. Шунга мувофиқ, аҳоли сонини рўйхатга олишни ўтказиш ҳамда унга пухта тайёргарлик

кўриш ишларини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш мақсадида 2020 йилнинг август ойидан эътиборан, Фарғона вилояти статистика бошқармасида "Рўйхатга олиш жараёнини ташкил этиш ва ўтказиш" бўлими тuzилди. Мазкур бўлим мутахассислари томонидан аҳолини рўйхатга олишнинг биринчи босқичи доирасидаги статистик маълумотларни тўплаш ишлари амалга оширилмоқда. Хусусан, шу кунгача вилоятимизнинг шаҳар ва туманларида аҳоли ўртасида тарғибот ишлари, ҳудудларда танланма кузатувлар, оммавий-ахборот воситалари орқали мавзуга оид чиқишлар, аҳоли гавжум бўлган жойларда (молия муассасалари ва бозорларда) ўрнатилган мониторлар орқали тадбирнинг бутун моҳиятини ёритиб берувчи видеороликлар намойиши акс эттириб борилиши амалий ишларимизнинг ижобий натижасини кўрсатмоқда.

Ҳозирги кунда Фарғона вилояти "Ер ресурслари ва давлат кадастри" бошқармаси билан ҳамкорликда шаҳар ва туман статистика бўлимлари иштирокида аҳолини рўйхатга олиш тадбирини ўтказиш учун зарур бўлган, аҳоли яшаш пунктларининг картографик чизма материалларини (шаҳар ва қишлоқ аҳоли пунктларининг схематик режаси, маъмурий туманлар харитаси) ўрганиш ишлари давом этмоқда. Танланма кузатув давомида маълум бир аҳоли пунктида яшовчилар сони кўрсатилган

ҳолда хонадон ва уйлар рўйхати шакллантирилмоқда. Маҳалла кўчаларининг тўлиқ номлангани, мавжуд уй ва хонадонларнинг тўлиқ рақамлангани ҳамда рақам белгиларининг ўрнатилгани эътиборга олиниб, ушбу натижалар асосида махсус қайдлар юритилмоқда.

Фарғона вилояти миқёсида дастлабки ўтказилган тадқиқотлар бўйича доимий аҳоли сони 2021 йилнинг 1-чорақ ҳолатига кўра, 3834,1 минг киши бўлиб, шундан, шаҳар аҳолиси сони 2159,0 минг (жами аҳоли сонига нисбатан 56,3 фоиз), қишлоқ аҳолиси сони 1675,1 минг кишини (43,7 фоиз) ташкил этди. Жами аҳолининг 50,4 фоизи эркаклар (1932,3 минг киши), 49,6 фоизи аёллар (1901,8 минг киши)дан иборат экани маълум бўлди.

Жумладан, жорий йилнинг январь-март ойлари давомида вилоят бўйича туғилган болалар сони 19,7 минг нафар, вафот этганлар 4,4 минг нафар экани қайд этилди. Вилоят ҳудудлар кесимида эса шу йилнинг 1 апрель ҳолатига кўра, энг кўп аҳоли сони Фарғона шаҳрида аниқланиб, 294,8 минг (вилоят жами аҳолиси сонидagi улуши 7,7 фоиз), Кува туманида 262,1 минг (6,8 фоиз) ва Қўқон шаҳрида 257,1 минг кишини (6,7 фоиз) ташкил этди.

Саттор ШАМШИДИНОВ,
Фарғона вилояти статистика бошқармаси бошлиғи.

ЎЗБЕКИСТОН МАВҶЕИ ГЛОБАЛ РЕЙТИНГЛАРДА

Фарғона вилоятида етиштирилаётган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари бўйича асосий кўрсаткичлар таҳлили

этибор қаратилиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 23 октябрдаги "Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг 2020 – 2030 йилларга мўлжалланган стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида"ги фармони қабул қилинди.

Республика ва вилоятимиз аҳолисини деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлаб келаётган фермерлар бугунимиз ва эртанги кунимизда катта роль ўйнайди. Захматқаш деҳқонлар томонидан етиштирилган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг хориз давлатларига экспорт қилинаётгани республика иқтисодиётининг тобора ортиб боришига ижобий таъсир кўрсатади.

Фарғона вилояти 1938 йил 15 январда ташкил топган бўлиб, ер майдони 6,759 минг кв.км.га тенг. Доимий аҳоли сони 3819,9 минг кишидан ошди. Вилоятда деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантириш юзасидан янги лойиҳалар ишга туширилиши, етиштирилган маҳсулотларни қайта ишлаш ва экспорт ҳажмларини ошириш устувор вазифа ҳисобланади. Ҳозирги пайтда қишлоқ хўжалиги соҳасида 11693 та фермер хўжаликлари, 1996 та қишлоқ хўжалиги фаолиятини олиб борувчи корхоналар, 575127 та шахсий ёрдамчи деҳқон хўжаликлари мавжуд бўлиб, жорий йилда улар томонидан 250675 гектар экин майдонларида, 52998 гектар боғ, 7150 гектар тоқорларда маҳсулот етиштириш борасида самарали бошқарув йўлга қўйилган. Вилоятда 2020 йил якуни бўйича барча тоифадаги хўжаликлар томонидан 759262 тонна дон, 318069 тонна картошка, 1128546 тонна сабзавот, 124427 тонна полиз экинлари, 364308 тонна мева ҳамда 176960 тонна

миқдорда узум маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Шунингдек, охириги йилларда чет давлатлардан наслили, йирик шохли қорамоллар олиб келиниши ҳисобига чорвачиликда ҳам ўсиш кўрсаткичлари юқорилади. Унга кўра, жами 1026,0 минг бош чорва ҳайвонларидан сигирлар 366,5 минг, қўй ва эчкилар 871,2 минг, отлар 9645 минг, паррандалар 8546,0 минг бошни ташкил этиб, йил якуни бўйича 169934 тонна тирик вазнда гўшт, 1051671 тонна сўт, 534368 минг дон тухум ишлаб чиқарилди ва 11287 тонна балиқ овланиб, халқимиз дастурхонига ва қайта ишлаш корхоналарига етказиб берилди.

Юқоридagi таҳлиллардан кўриниб турибдики, дон маҳсулотларидан ташқари барча қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари сони кескин ошган. Бундан шундай хулоса келиб чиқадики, эндиликда ғалла майдонлари ўрнига экилган мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаб, жаҳон бозорига экспортбop маҳсулотларни етказиб бериш юзасидан чора-тадбирларни амалга оширадиган пайт келди. Экспорт салоҳиятини ошириш юзасидан Фарғона вилояти бўйича 2015 йилда 83 миллион 995 минг АҚШ доллари қийматига эга бўлган 39294 тонна қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари четга чиқарилган бўлса, давлатимиз томонидан берилётган имкониятлардан фойдаланган ҳолда 2020 йилнинг якуни бўйича 187 миллион 372 минг долларлик, 204259 тонна миқдорда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспорт қилишга эришилди.

Эркин ТАШБЕКОВ,
Фарғона вилояти статистика бошқармаси бошлиғи биринчи ўринбосари.

ЎЗБЕКИСТОНДА ЯНГИ МАҲСУЛОТ ЭКСПОРТИ АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА

Бугунги кунда ички ва ташқи бозорда талаби юқори, қўшимча қийматга эга бўлган сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, импорт миқдорини камайтириб, экспортни кўпайтириш ва бу орқали иқтисодиётни ривожлантириш каби чора-тадбирлар муҳим масалалардан бири ҳисобланади. Давлатимиз раҳбари томонидан барча ишлаб чиқариш корхоналарига янги турдаги экспортбop маҳсулотларни яратиш ва уни ишлаб чиқаришга жорий этиш бўйича дастур тайёрлаш вазифаси қўйилган эди.

Ана шу вазифаларни амалга ошириш мақсадида Фарғона вилояти Қўқон шаҳрида жойлашган, йирик қувватга эга "Қўқон биокимё" акциядорлик жамияти томонидан Ўзбекистонда ягона бўлган янги маҳсулот тури ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бунинг замирида жамият иқтисодий ёрдамчи барқарорлашиб, республикада экспорт ҳажмининг ўсиш даражаси юқори суратларга кўтарилди.

– Айни пайтда "Қўқон биокимё" акциядорлик жамиятимизда давлат дастурлари бўйича замонавий инновацион технологияларга асосланган бир қатор янги ўзгаришлар амалга оширилмоқда, – дейди жамият раҳбари Икром Абдуллаев. – Президентимизнинг 2018 йил 18 декабрдаги 2019 йилга мўлжалланган инвестиция дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарорига мувофиқ, буғдой клейковинасини (глютен) ишлаб чиқаришни амалга ошириш режаси белгиланган эди. Давлат комиссияси

томонидан ускуналарни қабул қилиш далолатномасига асосан ушбу лойиҳа фойдаланиш учун қабул қилинди ва ишга туширилди.

"Қўқон биокимё" акциядорлик жамияти 1983 йилда "Янги Қўқон кимё заводи" номи билан иш бошлаган. Кейинчалик "Қўқон" ишлаб чиқариш корхонаси негизда "Қўқонспирт" акциядорлик жамияти сифатида ташкил этилди.

Сўнгги пайтларда барча соҳаларда илм-фан ютуқларининг салмоғи сезиларли даражада ривожланди. Бу ишлаб чиқариш соҳасида катта ўзгаришларга омил бўлди. Айнан янги турдаги маҳсулот яратишга эришилгани ҳамда инновацион лойиҳалар тўлиқ ишлаб чиқаришга жорий этилгани боис, ўтган йили «Қўқонспирт» АЖнинг фирма номи "Қўқон биокимё" акциядорлик жамияти этиб ўзгартирилди.

Бугунги кунда жамиятда 24,72 гектар майдонни йирик қувватда спирт ва глютен ишлаб чиқариш бўлими,

углекислота иссиқлик — пар ва газ, механик таъмирлаш, элеватор, сув ва канализация, хўжалик ишлари цехлари ҳамда бошқа ёрдамчи иншоотлари эгаллаб турибди. Жамиятнинг йиллик озунқа ишлаб чиқариш қуввати 4020,0 минг дални ташкил қилади.

Жамият томонидан 2020 йилда жами 297 500,1 миллион сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқаришга эришилди. Жумладан, 2 266,5 минг дал этил спирти маҳсулоти ишлаб чиқарилди.

Шу билан бир қаторда 1 410,7 тонна углекислота газ, 1 460,4 тонна кепак, 404,2 тонна глютен маҳсулотлари ишлаб чиқаришга эришилди.

Хусусан, 2020 йил пандемия сабабли фавқулодда карантин чоралари эълон қилинганлигига қарамай, жамият томонидан жами 767799 АҚШ доллари миқдоридagi маҳсулотлар экспорти амалга оширилди. Жамиятнинг эришилган ютуқлари ҳисобидан, 2020 йил давомида

юрдик ва жисмоний шахсларга ёрдам тариқасида 584,4 миллион сўм миқдорда ҳомийлик кўрсатилди. 2020 йил давомида ҳодимлар ва ишчи-хизматчиларнинг ижтимоий ҳимояси ҳамда турли хил байрамлар муносабати билан 700 миллион сўмлик озиқ-овқат ва бошқа турдаги маҳсулотлар тарқатилди.

Жорий йилда саккиз юздан зиёд ишчи-ҳодим меҳнат қилаётган жамиятда ҳалоллик ва аҳиллик ёнма-ён. Бу ерда меҳнат қилаётганларнинг оиласи фаровон, дастурхони тўкин-сочин. Чунки жамиятнинг мақсади янги илмий лойиҳаларни жорий этиш, маҳсулот турларини кўпайтириш ва шу орқали янги бўш иш ўринлари яратиш, бир сўз билан айтганда, халқ розилигига эришишдан иборатдир.

Дилдора СУЛТОНОВА,
журналист.

Реклама ўрнида

ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ

МУАССИС:

Бosh муharrir: Саfар ОSTONOV

ТАHPIP HAY'ATI:

Ulug'bek INOVATOV	Qalandar ABDURAHMONOV	Hayotxon ORTIQBOYEVA
Ulug'bek VAOYEYEV	Guliston ANNAQILICHEVA	Toshtemir XUDOYQULOV
Mahmud TOIR	Muslihidin MUHIDDINOV	

Qabulxonа — (71) 233-65-45
Xatlar va murojaatlar uchun — (71) 233-12-56
Reklama va e'lonlar uchun — (71) 233-47-80
E-mail: info@uzbekistonovozi.uz

MANZILIMIZ: 100000, Toshkent, Matbuotchilar ko'chasi, 32-uy.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etiladi. Korxonа manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy. Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosiladi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Г — 541. 3080 nusxada bosildi. Nashr ko'rsatkichi — 220. t — Tijorat materiallari O'zA yakuni — Topshirilgan vaqti — 21:20.

Sotuvda kelishilgan narxda

Navbatchi: Toshtemir XUDOYQULOV Sahifalovchi-dasturchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Газетанинг электрон саҳифасига ўтиш учун QR-кодни телефоннинг орқали сканер қилин.

1 2 3 4 5 6